

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

Nummer **5** 1982

SVENSKA DIABETES
FÖRBUNDET

NOVO

NOVO+INSULIN=ETT BEGREPP

1980

NOVO startar försök med HUMAN
MONOCOMPONENT INSULIN

1973

NOVO introducerar de första
monocomponent (MC) insulinerna,
fortfarande de renaste insulin-
preparaten
ACTRAPID MC — MONOTARD MC

1964

NOVO RESEARCH INSTITUTE
grundas för utvidgad forskning kring
diabetes

1961

NOVO introducerar det första neutrala snabb-
insulinet och det första bifasiska insulinet
ACTRAPID — RAPITARD

1953

NOVO introducerar LENTE-SERIEN, medel- och
långverkande insulinpreparat utan tillsats av kropps-
främmande ämnen
SEMILENTE — LENTE — ULTRALENTE

1938

NOVO öppnar HVIDØRE HOSPITAL för behandling av diabetes

1925

NOVO startar produktion av insulin, som ett av de första företagen i
världen

NOVO FORSKAR FÖR BÄTTRE DIABETESBEHANDLING

NOVO INDUSTRI AB

Box 69 · 201 20 MALMÖ · Tel 040-18 11 40

Ansvarig utgivare:
Stig Andersson

Redaktionskommitté:
Stig Andersson
Jan Östman
Berndt Nilsson
Larserik Johansson

Redaktör:
Larserik Johansson

Redaktion, expedition och
annonskontor:
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 9009 01-0

Kanslichef:
Berndt Nilsson

Prenumerationspris:
40:– kr per år

Tryck:
Tryckeri AB Dahlberg & Co
Stockholm

Utges även som taltidning

Svenska diabetesförbundet
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 9009 01-0

Förbundsordförande:
Stig Andersson
Backlöksvägen 121
162 43 Vällingby
Tel. 08/52 07 10 (arb)

Förbundskassör
Arne Ringblom
Box 15
901 02 Umeå
Tel. 090/13 70 50 (arb)

Eftertryck tillåtet om källan anges

DIABETES

Nummer 5, oktober 1982, årgång 32
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

- Så här får det inte fortsätta
av *Stig Andersson* 3
- Många diabetiker mår dåligt
av *Larserik Johansson* 5
- Pumbärare måste ha höga
ambitioner
av *Larserik Johansson* 9
- Tilläggsdos vid måltid 11
- Blodprov varje dag 13
- När pumpen fungerar 15
- Alla diabetiker i Kopparbergs län . . .
av *Larserik Johansson* 19
- Läkarstämman satsar stort på
diabetes 23
- Ögonläkarstipendium och stora
forskarbidrag 25
- Landsomfattande unik
undersökning . . .
av *Berndt Nilsson* 26
- Ingvar Dahlin avtackad i
Saxnäs 28

DET FINNS INGET SÅ NATURLIGT SOM ATT UMGÅS.

B-D PLASTIPAK® GÖR DET ENKLARE.

Många har bekymmer med sina insulininjektioner. **B-D** PLASTIPAK® gör det enkelt.

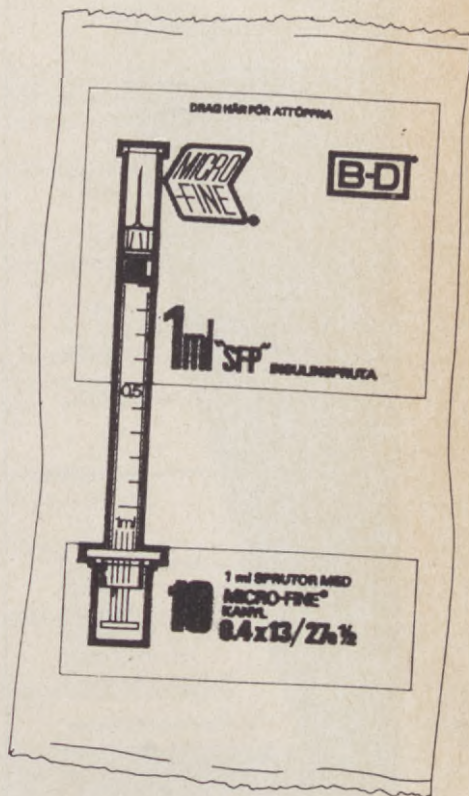
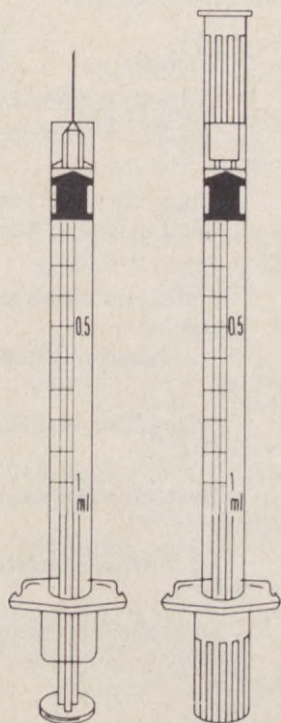
B-D PLASTIPAK® 1 ml SFP insulinspruta med MICRO-FINE® injektionsnål.

Minskade bekymmer med luftbubblor och blandningsfel tack vare den nya konstruktionen med nästan helt eliminerat "dött rum".

Ny injektionsteknik med minimerat stickobehag. Snabbt och distinkt genomstick vinkelrätt mot huden i den extremt korta och tunna, glidmedelsbehandlade MICRO-FINE® nålens hela längd – bara 13.0 mm.

Säker injektion, inget fummel med separata kanyler som ramlar av under injektionen. **B-D** PLASTIPAK® 1 ml SFP insulinspruta med MICRO-FINE® injektionsnål är en engångs kombinationsspruta med nålen betryggande infäst i sprutcyklindern.

Lätt att ta med, lätt att använda. Enklast tänkbara förpackning, en praktisk plastpåse med 10 sprutor som också kan förvaras löst, tack vare de effektiva sterilitetsskydden för nål och kolv. Skydden avlägsnas och sprutan är klar för injektion. Lättavläst skalmarkering.

B-D PLASTIPAK® GÖR DET ENKELT.

BECTON DICKINSON, Box 32054, 126 11 Stockholm – Tel. 08-18 00 30.

Ledare:

Så här får det inte fortsätta!

Med den envises rätt att upprepa sig finns det skäl att ständigt påminna om att rätt mat är detsamma som medicin för diabetikern. Gång på gång har vi påpekat att med ett minimum av ansvar och känsla för rättvisa så borde statsmakterna initiera till någon form av kostnadsreducering för diabetikerna. Naturligtvis måste diabetikerna, liksom alla andra, ta sitt ansvar för samhällsekonomin.

Men regeringens deklARATION, att alla måste bära bördorna, får inte bara bli ett sätt att uttrycka sig. Att verka för att bördorna fördelas efter bärkraft ger förväntningar. Diabetikerna kräver inte kompen-sation. Däremot så tycker vi det vore helt i sin ordning att diabetikerna ges en rimlig möjlighet att följa de råd som läkarna anser vara medicinskt motiverade. Så är inte fallet idag.

Ett allmänt prisstopp gäller från den 8 oktober. Det gäller tillsvidare. Prisstoppet gäller dock inte för importerade varor i den utsträckning som motiveras av ändrade växelkurser. Ett bra exempel på sådana är frukter och grönsaker. Viktiga ingredienser i diabeteskosten som inte prisstoppats. Det är bara för diabetikern att hänga med i priskarusellen.

Diabetesförbundet har tidigare sagt att diabetikerns merkostnader per år uppgår till ca en nettomå-

nadslön för en person med en normal inkomst.

Sedan dess har de allmänna mat-subventionerna reducerats med påföljd att matpriserna skenat iväg med åtskilliga tio-tals procent. På detta har så kommit devalveringen och när detta skrives cirkulerar uppgifter om en förestående momshöjning.

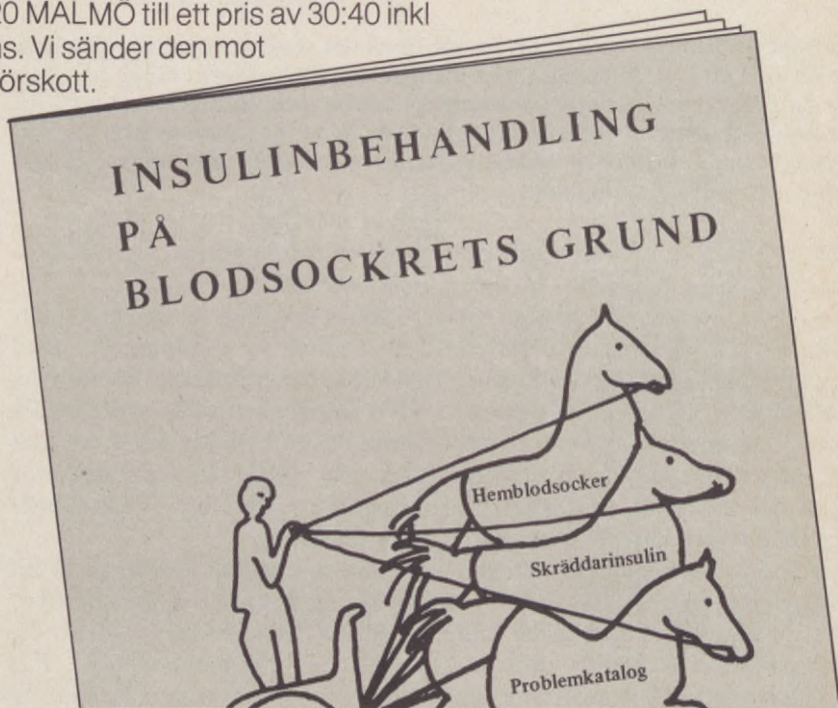
Alla människor förväntas få en sänkt reallön. Normalt försöker man lösa detta genom en omprioritering av familjebudgeten. För många ingår säkert en viss ändring av kostsammansättningen. För en diabetiker finns inte detta alternativ.

Men, säger vän av ordning, en diabetiker få ju avdrag på skatten. Precis som alla andra, får en diabetiker yrka på ett extra avdrag för väsentligt nedsatt skatteförmåga. Men en som arbetar heltid kan inte räkna med att få yrkandet godkänt.

Forts på sid 32

Insulinbehandling på blodsockrets grund

En lättfattlig, informativ diabetesbok av Dr. Martin Fahlén och Dr. Folke Lithner. Du kan beställa den hos Boehringer Mannheim Scandinavia AB, Box 147, 161 26 BROMMA 1 eller Novo Industri AB, Box 69, 201 20 MALMÖ till ett pris av 30:40 inkl moms. Vi sänder den mot postförskott.

Jag beställer _____ ex "Insulinbehandling på blodsockrets grund"
å 30:40 inkl moms mot postförskott.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Var vänlig texta!

MARTIN FAHLÉN, överläkare vid Kungälv's lasarett, föreläste om viktigheten av regelbunden blodsockerkontroll vid Diabetesförbundets symposium i september. Här ses han tillsammans med symposiets ordförande Anders Ericsson, Löderup. Foto: Lars Erik Johansson.

Överläkare Martin Fahlén:

Många diabetiker mår dåligt utan att veta om det!

Det är många diabetiker som mår dåligt utan att veta om det! Först när dom börjar må bättre upptäcker dom hur illa det egentligen var ställt tidigare.

Det sade överläkare Martin Fahlén, Kungälv's lasarett, inför närmare 100 företrädare för Svenska Diabetesförbundets läns- och lokalföreningar vid ett symposium om bl a flerdosterapi på LO-skolan Hasseludden nyligen.

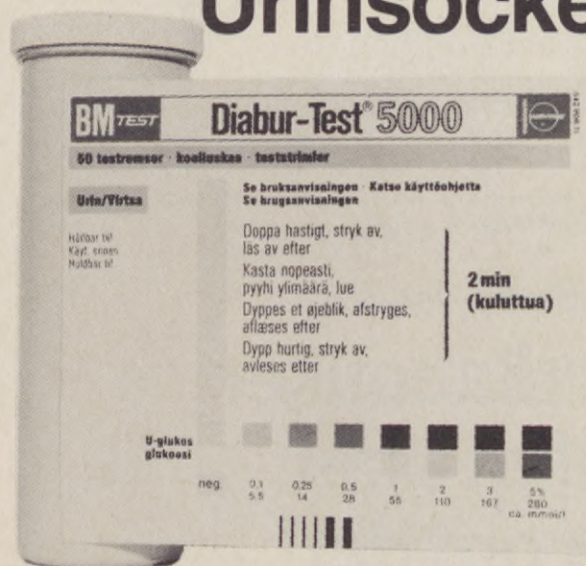
Receptet för att diabetikerna skall må bättre heter enligt Martin Fahlén blodsockermätning och insulinbehandling med flera doser.

– Blodsockermätning med färgskalemeter är epokgörande i diabetesbehandlingen, sade han också, och fortsatte:

– Det behövs inga apparater för att mäta blodsocker. Apparaterna är i själva verket ett hinder för utvecklingen. Blodsockermätning är

NYHET
(Kostnadsfritt hjälpmedel)

Nu behöver Du inte laborera för att mäta Ditt Urinsocker!

Diabur-Test 5000

Enkel:

- Doppa testremsan i urinprovet eller kissa direkt på testremsan.
- Klara utslag och gott om tid för avläsning.

Noggrann:

- Ger minst lika tillförlitliga resultat som den test Du nu använder.

Säker:

- Inga frätande kemikalier.

Snabb:

- Resultat inom två min.

Boehringer Mannheim Scandinavia AB
Tel. 08-98 81 50

så viktig att så många som möjligt måste mäta blodsocker. Apparaterna är för dyrbara.

– Det finns också en hel del att göra med testremorna, menade Martin Fahlén. Det går tex utmärkt att klyva stickorna. Industrin borde göra smalare stickor, så att metoden blev billigare.

I Kungälv har Martin Fahlén och hans medarbetare gjort undersökningar med blodsockerbestämning. Läkarna undersökte om man med blotta ögat och färgskalemetoden fick lika säkra värden som med apparat.

– Och det visade sig att överensstämmelsen mellan apparat och ögat var mycket bra, säger Martin Fahlén. En viss tendens till undervärdering av blodsockervärden när man läste av direkt på remsan såg man dock.

STUDIECIRKEL

De här resultaten har fått till följd att personalen på Fahléns avdelning i Kungälv själva läser av blodsockerproven med blotta ögat. Inga prov för sockerinställning skickas till laboratoriet längre.

Alla diabetiker som var födda på 50-talet inbjöds att vara med i en undersökning om blodsockermätning.

– Det blev som en studiecirkel, säger Martin Fahlén, eftersom vi hade kvällsmottagning. Förutom Fahlén deltog underläkarna Gunnar Strömblad och Leif Lapidus i undersökningen.

– Sammanlagt omfattade vår undersökning 29 diabetiker. Av dessa var det 14 som gjorde radikala förändringar av sin insulindos.

– Jag blev skakad över hur

många patienter i vårt område som gick omkring och mädde dåligt, säger Martin Fahlén.

– Och det var få som sade det till oss doktorer på mottagningen. Men det var många som efteråt, när dom hade ändrat sin behandling sade "Nu mår jag mycket bättre." Då kunde de beskriva hur det varit tidigare.

Men det hjälper inte att bara mäta blodsocker.

– Blodsockerkontrollen måste leda till handling också, sade Martin Fahlén. Det måste till undervisning. Man måste vid behandlingen utgå från varje enskild individs uppfattning och bygga på i patientens föreställningsvärld, i stället för att använda klyschor om diabetes.

– Patient och doktor måste bli mer kreativa och experimentera mer med insulindoseringarna, menar Martin Fahlén. Vi måste ställa oss frågan: vad har hänt, vad har gått sönder i kroppen när man får diabetes och vad kan vi göra åt det?

– Vi måste, kort sagt, skapa ett intresse för diabetes.

MÅLTIDSINSULIN

Principen för insulindoseringen var att ha ett basinsulin – medel- eller långverkande – och ett måltidsinsulin – kortverkande.

– Den som trodde att det räckte med en insulindos per dag fick snabbt klart för sig att det är ett dåligt sätt att behandla insulinberoende diabetes.

– Insulin krävs vid måltiderna varför det är logiskt att använda sig av flerdosterapi. *Forts på sid 30*

AMES DEXTROSYSTEM

- GLUCOMETER
- DEXTROSTIX **Kostnadsfritt hjälpmedel för diabetiker.**
För säkra resultat i området 0,5–22,2 mmol/l.
- MINI-LANCET **Kostnadsfritt hjälpmedel för diabetiker.**
För enklare blodprovstagning.

Ames
Division

Miles Laboratories, Ltd.

Agent for Sverige: MEDA AB.
Box 138, 401 22 Göteborg, Tel. 031/17 68 40.

Dr Per-Eric Lins:

— Pumpbärare måste ha höga ambitioner

Det krävs så gott som dagliga blodsockerkontroller, goda kostkunskaper, hög ambitionsnivå och ett tekniskt intresse för att behandling med insulinpump skall ge ett gott resultat.

Dessutom måste diabetiker med pump ha tillgång till ett vårdlag som både har tid, intresse och entusiasm i massor.

Det budskapet framförde dr Per-Eric Lins på Svenska Diabetesförbundets symposium om flerdosterapi i slutet på september.

Men han sade också:

– Jag är fullständigt övertygad om att man med behandling med insulinpump kan uppnå en god diabeteskontroll. Delvis direkt på grund av pumpen, men också för att patienterna blir kunnigare och tar mer prover.

Per-Eric Lins arbetar på Dande-

Per-Eric Lins

ryds sjukhus i Stockholm och forskar just nu på behandling med insulinpump. Knappt tio av hans patienter använder idag pump.

Men pumputrustningen håller ännu inte måttet rent tekniskt.

– Fungerar bara pumpen är behandlingen utmärkt, säger Per-Eric Lins. Men tyvärr inträffar störningar i pumpens funktion. Industrin skulle kunna förbättra utrustningen högst avsevärt utan stora kostnader.

Blodsockermätningen kommer man dock inte ifrån hur bra pumpar vi än får.

Forts på sid 31

Mät själv ditt blodsocker smärtfritt, hygieniskt tillförlitligt

Autolet®

Sveriges mest använda automatiska blodprovstagare. Självklar vid provtagning i hemmet och på läkarmottagningen.

Din läkare skriver ut Autolet och Autolet-lancetter kostnadsfritt på hjälpmedelskort.

Glucochek

Glucochek blodsockerfotometer avläser ditt blodprov på BM-test Glycémie eller Dextrostix snabbt, enkelt och objektivt. Glucochek är avsedd för diabetiker vid självkontroll och för akutprov på läkarmottagningar.

ORION DIAGNOSTICA AB

Rådhuset, 150 13 Trosa Telefon 0156-132 60

Jag vill ha mer information om

Autolet – blodprovstagare Glucochek – blodsockerfotometer

Namn

Adress Telefon/.....

PostnummerPostadress

Tilläggsdos vid måltid hindrar toppar

Den pump som diabetikerna på Danderyd använder heter Promedos E1 och tillverkas av det tyska företaget Siemens.

En motor driver ett pumphjul vilket masserar en slang. Mängden insulin som tillförs är beroende av hur fort pumphjulet går.

Insulinet fyller man i en plastpåse och det räcker att "tanka" var 2-3 vecka.

Det är bara kortverkande insulin som används. Man ger en basdos insulin under hela dygnet och före varje huvudmåltid ges en tilläggsdos på några enheter (IE). Tilläggsdosen får man genom att trycka på en knapp och skall hindra den blodsockertopp som annars följer efter måltid. Man kan variera tilläggsdosens storlek.

Tilläggsdoser kan också ges när blodsockervärdena är för höga.

Det går inte att bada med pumpen, men väl att duscha.

Man kan också ta bort pumpen under kortare stunder utan att det

påverkar blodsockret nämnvärt.

Behandling med insulinpump och flerdosterapi (fyra injektioner per dag) är i stort sett likvärdiga behandlingsformer idag. I en kanadensisk undersökning visade det sig att hälften av diabetikerna efter ett års pumpterapi ville behålla pumpen, medan andra hälften föredrog fyra sprutor istället.

De slutsatser som dr Per-Eric Lins drar efter cirka 150 behandlingsveckors erfarenhet av pumpbehandling är:

1) Det är inte någon fördel med pumpbehandling om man inte mäter blodsocker regelbundet, helst varje dag.

2) Diabetikern måste ha goda kostkunskaper. Man kan inte ändra sin diabeteskost nämnvärt. Möjligen ta bort något mellanmål.

3) Diabetikern måste ha hög ambitionsnivå själv och vara tekniskt ganska kunnig. Måste kunna "meka" med pumpen.

4) Patienten måste ha tillgång till ett bra och intresserat vårdlag.

DET ÄR ENKELT ATT ANVÄNDA MONOJECT SPRUTOR OCH KANYLER!

Bara man hanterar dom på rätt sätt! Studera teckningarna i den här annonsen, så lär du dig det bästa och enklaste sättet att använda Monoject injektionshjälpmedel.

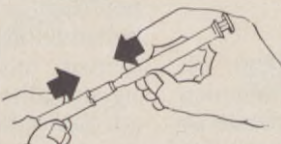
1. Sprutan ligger sterilt i en skyddande behållare av hårdplast. Öppna behållaren genom att trycka ner locket med tummen tills du hör ett klickljud. Du kan också trycka locket mot t ex en bordsskiva.

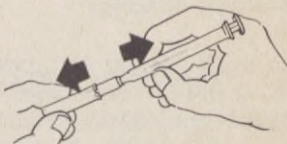
2. Ta av locket och låt sprutan glida ut i handen. Är det en kombinationsspruta så tryck med tummen på kanylbehållaren så glider sprutan och kanyl tillsammans ut.

3. Även kanylerna ligger förstärkt sterilt förpackade. Bryt sigillet genom att trycka med tummen som bilden visar.

4. Tryck fast kanylen ordentligt på sprutan. Behållaren skyddar nu kanylen tills du är klar att använda sprutan.

5. Ta bort kanylbehållaren genom att dra av den från kanylen. (OBS! Vrid du behållaren så lossnar kanylen från sprutan!) Sprutan är nu klar att använda.

BDF
medical
program

Monoject har ett komplett program engångssprutor, kanyler och kombinationssprutor. I sortimentet ingår nu också en 1 ml spruta med fast kanyl.

Skicka gärna in kupongen nedan, så får du vår nya instruktionsfolder som även beskriver hela Monoject-sortimentet. Du är också välkommen att ringa till oss om du har frågor på våra produkter. Tel 0300-170 00.

Till Beiersdorf AB, sektion medical, Box 100 56,
434 01 Kungälv.

Skicka mig er nya instruktionsfolder med information om det kompletta Monoject-sortimentet.

Namn:

Adress:

Postnr: Postadress:

BDF

ARNE BRUNNBERG, Stockholm, har haft insulinpump sedan i januari i år – och kontrollerat sitt blodsocker flera gånger varje dag sedan dess. Foto: Lars Erik Johansson.

Arne:

Blodprov varje dag sedan januari!

Arne Brunberg har haft insulinpump sedan januari i år. Han hade vissa problem i början, då pumpen krånglade vid ett flertal tillfällen. Men han gav inte upp och nu fungerar behandlingen bra.

Arne tar blodsocker ungefär sex gånger per dag.

– Det innebär inga svårigheter, säger han. Det tar bara två minuter att ta ett blodsockerprov. Sex gånger per dag blir alltså tolv minuter.

Vid de tillfällen blodsockret ligger högt går det lätt att korrigera genom att ge en tilläggsdos med pumpen. Provtagningen utgör då en kontroll på att doseringen blir riktig, liksom att det ger en trygghet att kontinuerligt följa att värdena ligger bra.

Stoppa verkligen fingrarna för sex prover varje dag?

– Jag har hållit på sedan janua-

ri, säger Arne. Och ännu håller mina fingrar. Men jag tar blodproven efter ett visst system genom att byta finger varje dag.

– Under semestern i somras använde jag inte Reflomat (blodsockermätaren) utan hade istället BM Test-Glycémie 1–44-remsor. Jag tog då inte heller prov så ofta, kanske ett par-tre gånger per dag.

Några större problem med insulin-känningar under pumpperioden har vare sig Arne Brunberg eller Kerstin Lundin haft. En gång var han de haft kraftiga känningar. Men det berodde inte på pumpen utan på att de gjorde var sin "groda" vid hanteringen av pumpen.

DIABETES SERVICE

"LÅGPRIS-APOTEKET", som så många har upptäckt.
EKONOMISKT – BEKVÄMT!

CCS Flytande Sötningssmedel 250 ml (cyklamät – obegränsad hållbarhet – svensk tillverkning).

Ca-pris 21:– Vårt pris 11:90

CCS Fotvårdssalva är speciellt framtagen för diabetiker i samråd med läkare och hudspecialister. Den innehåller karbamid, som ger huden större möjligheter att binda vatten och lösa upp förhårdnader.

Ca-pris 29:– Vårt pris 14:90

Produkter	Ca-pris	Vårt pris	Best. antal
CCS Fotbad, 1 kg	25:–	12:50	
Fotvårdssalva, 175 ml. Innehåller 10% karbamid	29:–	14:90	
Fotfil med smärgel	14:80	10:50	
Nagelfil (10 st)	9:80	5:75	
Flytande sötningssmedel, 250 ml (Sött utan socker)	21:–	11:90	
Druvsocker, 100 tabletter	19:–	6:90	
Flytande druvsocker, 35 ml. Citrusmak	3:95	2:25	
3000 st tabl. Cyklamät (Sött utan socker)	59:–	23:50	
DDI Strö sötningssmedel (Sött utan socker)	24:–	18:50	
Flytande tvål, 125 ml. Lågt pH. Karbamid-baserad	5:80	4:50	
CCS Mild schampo, 250 ml. Varje dags schampo	7:95	4:50	
Tandborste, mjuk	6:98	3:50	
ANNOX. Veckoetui (för tabl) Svart	39:–	27:50	
MINI-ANNOX. Litet etui för dagsdos. Svart färg	28:80	16:50	
INSULIN-ANNOX. Praktiskt etui för sprutor, insulin m m	42:–	34:90	
Handbok om Diabetes. Tero Kangas	45:–	35:–	
Bra mat vid diabetes. Ulla Sahlén	45:–	35:–	
Beställningslista: övriga produkter	–	–	

Beställningsedel – Sänds in till Diabetes Service.

Ingen postförskottsavgift. Full returrätt. Ingen fakt.avgift. Fraktfritt vid köp överstigande 200:–

200:– eller mer fraktfritt.
Max 5 kg.

DIABETES SERVICE

Box 3038
650 03 Karlstad
Tel. 054-262 00
Tel.tid 18–20

Namn

Föd.nr

Adress

Postadress

Telefon

TVÅ PATIENTER och deras doktor. Fr v Arne Brunnberg, Kerstin Lundin och dr Per-Eric Lins. Foto: Lars Erik Johansson.

Kerstin:

När pumpen fungerar mår jag jättebra!

Det finns sannerligen både för- och nackdelar med att ha insulinpump. Men fördelarna överväger. Fullt klart är dock att jag inte hade klarat att sköta det hela utan diabetesteamet på Danderyds sjukhus. Dit kan jag ringa så fort det uppstår problem. Och problem uppstår det ofta.

Denna till synes dystra bild av hur det är att vara "pumpbärare" ger Kerstin Lundin.

Men hon säger också:

– När pumpen fungerar mår jag bra och eftersom jag är ganska känslig i min diabetes misstänker jag alltid att det är något fel med pumpen när mina värden blir höga. Och oftast är det då också fel på pumpen.

Men fördelarna överväger ändå nackdelarna. Den främsta fördelen med att ha pump är redan nämnd. Välbefinnandet.

– Jag anser inte att pumpen påverkat mitt sätt att leva, säger Kerstin. Jag spelar fortfarande squash och springer i skogen. Då kopplar jag helt enkelt bort pumpen.

Forts på sid 31

Rekommenderas till diabetikers fötter.

Sveriges Foterapeuters Riksförbund rekommenderar Decubal för behandling av diabetikers torra hud på underben och fötter.

Torr hud på fötterna kan vara en följd av diabetessjukdomen.

För att lindra besvären med torr hud är det vissa saker du kan göra.

Undvik många och långa fotbad. Fötterna ska tvättas dagligen på samma sätt som du tvättar händerna. Skölj-tvåla in-skölj. Massera in Decubal. Tänk på att det är viktigt att hålla huden mellan tårna ren och torr och att du inte ska ha kräm mellan tårna.

Håller du huden mjuk med Decubal minskar du också risken för att få besvärande hudsprickor på hälarna.

Decubal är mjukgörande utan att innehålla hornlagernedbrytande ämnen som t ex karbamid eller salicylsyra.

Decubal är allergitestad enligt Magnusson/Kligman-metoden och irritationstestad med Finn-Chamber-metoden utan att visa irriterande eller allergiframkallande egenskaper. Decubal är mikrobiologiskt belastningsprovad enligt U.S.P. Försöket visar att Decubal är väl konserverad. Decubal är oparfymerad och dess pH-värde är nära hudens, 4,5. Fullständig innehållsförteckning finns på varje förpackning. Vid frågor om Decubal, kontakta Dumex Läkemedel AB, Box 3501, 250 03 Helsingborg. Tel. 042/12 77 25.

Decubal.

Mjukgörande, skyddande och fuktighetsfrämjande.
Oparfymerad. Allergi- och irritationstestad. 100 g.

**Sjukhusens mest
använda hudkräm.**

Decubal finns på alla apotek och även hos din fotvårdsspecialist.

DUMEX

BEIERSDORF
MEDICAL

Att lita på inom den svenska sjukvården!
Hansaplast, Leukoplast och många andra förband

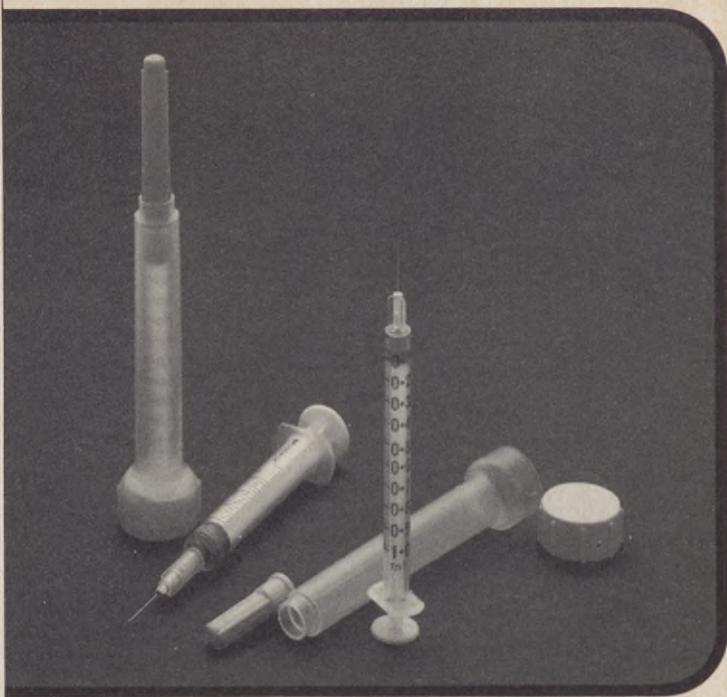
bmp hygienserie med bl a hudbalsam, tvättereme och atrix Coloplast stomihjälpmedel

Monoject sprutor och kanyler

argyle sonder och katetrar

Norta ballongkatetrar.

Detta är några välkända produkter ur vårt sortiment.

Monoject – Sveriges mest använda kombinationsspruta.

En stor majoritet av landets injicerande diabetiker använder Monoject engångssprutor och kanyler. Speciellt kombinationssprutorna är populära, då de innebär snabbare och enklare hantering. Kanyl och spruta sitter ihop redan från början, färdiga att använda.

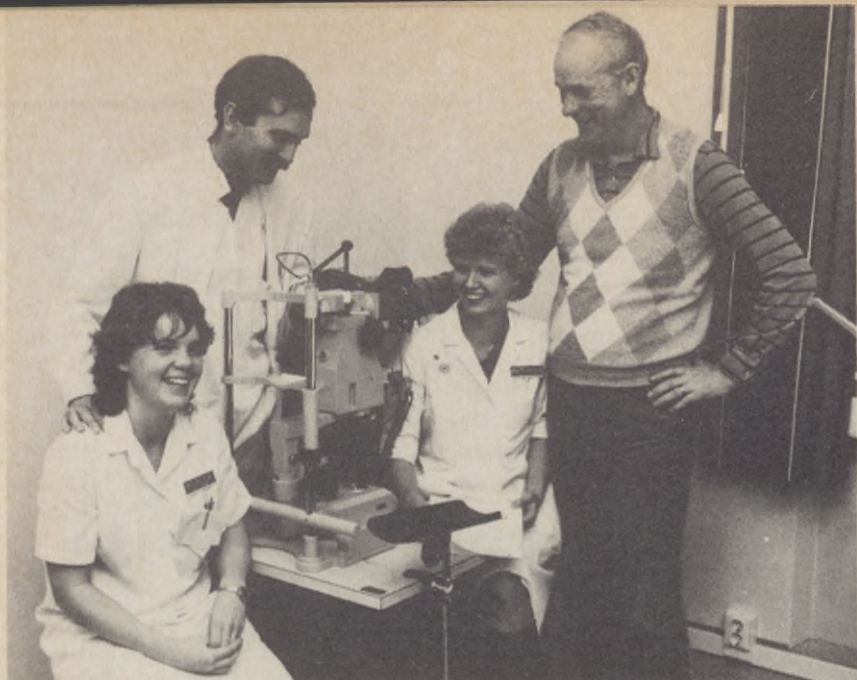
Förpackningen är en annan stor fördel. Kombinationsprutorna liksom övriga Monoject-sprutor och kanyler är förpackade i en hylsa av hårdplast. Säkert och bra ur transportsynpunkt (t ex för distriktssköterskor och diabetiker).

Monoject kombinationssprutor finns i storlekarna 1, 2 och 5 ml och med ett flertal varianter av kanylstorlekar. Det breda sortimentet ger en stor valfrihet och gör att var och en får så rätt hjälpmedel som möjligt.

Vill du veta mer om Monoject kombinationssprutor eller har du synpunkter på våra produkter – ring eller skriv då gärna en rad till oss på Beiersdorf medical, Box 10056, 434 01 Kungsbacka. Tel 0300-170 00.

 BDF
medical
program

BDF ●●●●

DIABETESVÅRDLAGET vid ögonkliniken på Falu lasarett. Frv Annika Sjörs, oftalmologassistent, Bengt Svensson, läkare, Gunilla Olsson, oftalmologassistent och chefen, docent Folke Jansson. Foto: Bertil Sjögren.

Alla diabetiker i Kopparbergs län får ögonkontroll

Ett 45 min långt besök på ögonkliniken. Tre bilder på vardera ögat. Varje år för den som haft diabetes mer än 15 år. Besked direkt hur det ser ut. Bra information om vad kontrollen går ut på. Vårdtrygghet.

Det låter som en saga, men det är faktiskt sant.

Alla diabetiker i Kopparbergs län skall nu få regelbunden ögonkontroll. Vart femte år för den som haft diabetes mindre än tio år.

Vart annat för den med diabetes 10-15 år och varje år för den som varit diabetiker mer än 15 år.

På ögonkliniken i Falun började man med denna systematiska ögonkontroll i januari i år. Samti-

digt med ordinarie diabeteskontroll på medicinkliniken stämplades ett kort som gick till ögonkliniken och alla fick information om att de senare skulle kallas till ögonkontroll.

Ögonläkarna visste inte exakt hur många diabetiker det finns i upptagningsområdet eller hur mycket merarbete ögonkontrollen skulle medföra, så därför började man att undersöka bara insulinberoende diabetiker.

Några nya tjänster för att klara den här kontrollen var inte att tänka på, så därför fick man omprioritera i verksamheten.

Det gick till så att två oftalmologassistenter gavs ett större ansvar. De fick i princip svara för ögonbottenfotograferingen av diabetikerna på egen hand. Och det har inneburit flera fördelar för såväl kliniken som för diabetikerna.

Ögonkontrollen i Falun går till så här. Redan i kallelsen får patienten en liten information om vad det är fråga om. Tex att det är olämpligt att köra bil efteråt, då man måste använda pupillvidgande droppar för att klara undersökningen och detta försämrar synskärpan.

Väl på mottagningen prövas först synen och en synfältsundersökning genomförs. Sedan blir det att ta plats i ögonbottenkameran, och oftalmologassistenten – en "ögonsjuksköterska" – tar normalt tre bilder på varje öga.

Fotograferingen är inte alls besvärlig. I kameran ser assistenten samma sak som sedan bilden kommer att visa. Hon kan därför direkt ge patienten ett preliminärt besked hur det ser ut.

Många diabetiker oroar sig för att få ögonkomplikationer och uppskattar att få besked omedelbart. Många verkar också lättade över att slippa träffa doktorn, enligt erfarenheterna från Falun. Det är lättare att prata med en oftalmologassistent.

Om allt är bra, får diabetikerna återkomma när nästa rutinkontroll är aktuell, dvs om ett, två eller fem år, beroende på hur lång tid vederbörande har haft diabetes.

De diabetiker som uppvisar vissa typer av förändringar i näthinnan informeras om detta och upplyses samtidigt om att nästa steg i kontrollen för deras del blir en sk kontrastfotografering – flouresceinangiografi. Då sprutar man in ett kontrastmedel i armvecket. Denna kontrastvätska förs sedan med cirkulationen upp till ögat och man kan se på bilderna om blodkärlen i ögat "läcker".

För de diabetiker som verkligen "läcker" i ögat kan det bli behandling med sk fotokoagulation.

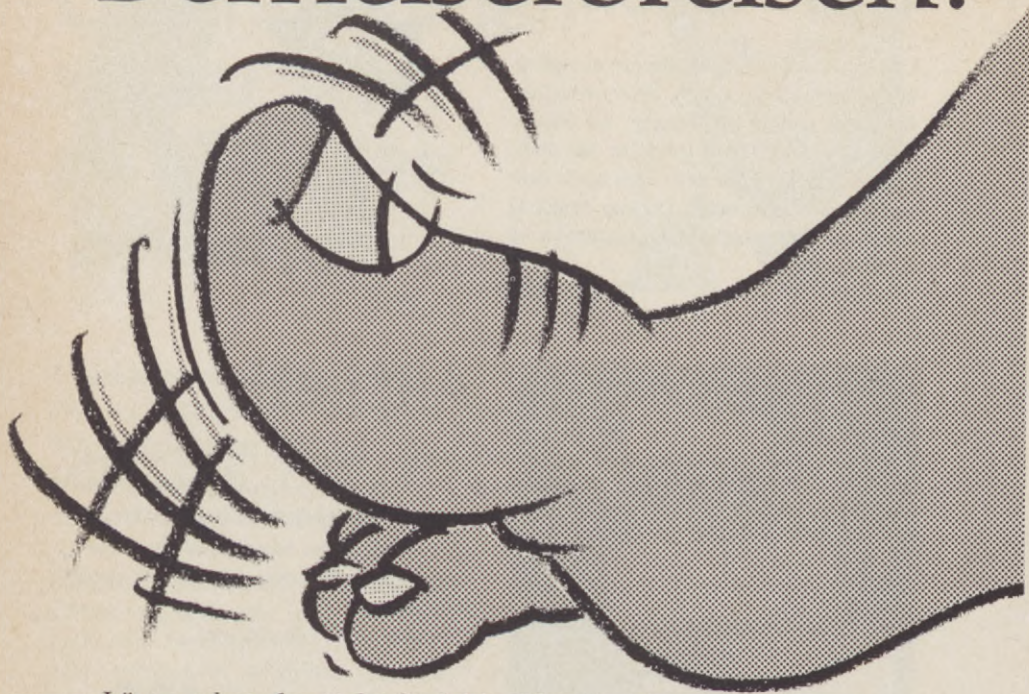
Man är ännu mer uppmärksam och noggrann med kontrollen av ögonbottenarna på gravida kvinnor. Tre gånger under graviditeten sker ögonbottenfotografering. Om allt är bra. Finns det tecken på förändringar blir kontrollerna tätare och kanske sätts även fotokoagulationsbehandling in.

Är då ögonläkaren "bortrationaliserad" frågar man sig mot bakgrund av ovanstående beskrivning.

Nej, självfallet inte. Det är hela tiden doktorn som har ansvaret och granskar varenda bild. Men genom att doktorn inte behöver

Forts på sid 29

Gå med i Befrielse rörelsen!

Länge arbetade vi i det fördolda. Idag är vi en av de snabbast växande rörelserna i landet.

Överallt kastar man av sig de trånga, spetsiga skornas ok och låter fötterna smaka friheten.

Vårt hemliga tecken, den befriande tåviftningen, är snart lika vanligt som att klia sig i örat.

Skaffa dig ett par Ecco Free och kom med du också.

Dom är ombonade, lätta och mjuka. Gjorda i bästa skinn. Med gott om plats för tårna. Och med härligt fjädrande sula.

Finns i off-white, marin, grått, natur och brunt. I storlek 35-47.

Gå med i Befrielse rörelsen!

Ecco
Free

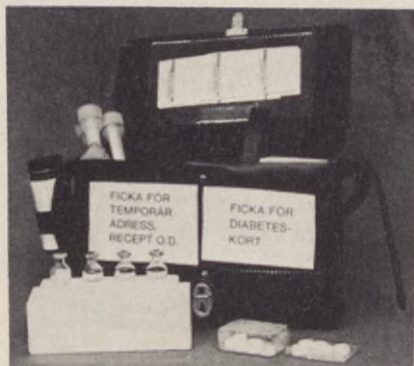
PRESENTEN för DIABETIKER

Nya "Lillen"

Utifrån en helt ny väska, enklare att öppna, lättare att få tag i grejerna, bättre rymlighet. Minst sex sprutor och kanyler, två insulinflaskor, suddar och druvsocker får plats. Idealisk när Du bara skall vara borta över natten eller veckoslutet. Du kan också få Nya Lillen med praktisk handledsrem för 15 kr i tillägg.

Ytermått 150×100×45

Pris 85:—

Allt i ett

Det här är väskan för Dig som reser mycket. Du har alla Dina diabetestillbehör skyddade och på ett ställe. Minst 25 sprutor, fyra insulinflaskor i en frigolitbehållare, suddar, teststickor, druvsocker, ID-kort och recept får plats.

Ytermått: 255×160×65 mm.

Pris 198:—

Väskorna tillverkas i äkta skinn i färgerna naturell, brun och svart. Angivna priser är inkl. moms. Postförskottsavgift och frakt tillkommer. Svenska Diabetesförbundet har under framtagningen lämnat värdefulla synpunkter. Mönsterskyddade.

Du köper väskorna genom att sända in nedanstående talong till

SURREX AB Box 4019, 300 04 Halmstad,
tel 035/10 66 30, 10 66 35

Sänd mig

- st liten väska à 85 kr + frakt och pfsk-avgift
- st liten väska med handledsrem à 100 kr + frakt och pfsk-avgift
- st stor väska à 198 kr + frakt och pfsk-avgift

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ adr _____

Färg naturell brun svart

Läkarstämman satsar stort på diabetes

Rolf Luft

Onsdagen den 1 december. Det blir årets dagen D som i Diabetes i Sverige. Då slår läkarstämman upp sina portar med en stor diabetesavdelning. Onsdagen kallas i programmet för Diabetesdagen. Bakom arrangemanget står professor Rolf Luft och hans medarbetare.

Mellan 11.00 och 13.30 arrangeras symposiet Diabetes idag med Rolf Luft som moderator (ordförande). Det symposiet kommer att behandla insulinpumpar, diabetes och graviditet, diabetes och ögonvård, samt utvärdering av diabetesprogram i primärvården.

En mängd sk fria föredrag om diabetes i olika infallsvinklar är även i år anmälda.

I utställningshallen får diabetesundervisning ett stort utrymme. Erfarenheter av undervisning på sjukhus redovisas liksom erfarenheter av undervisning i primärvården. Hur det är att vara ung med diabetes skall en grupp försöka förklara.

Det kostar inget att se på utställningen men den som vill delta i symposiet eller lyssna på de fria föredragen får betala 250 kr.

Men en diabetesdag utan diabeteskost och fotvård går inte. Därför finns en utställning med rubriken Diabeteskost – bra mat för alla och en annan heter kort och gott Fotvård för diabetiker.

FOTNOT: Du som har möjlighet att påverka. Försök förmå såväl läkare som sjuksköterskor och gärna också sjukvårdspolitiker i Ditt område att besöka Diabetesdagen på läkarstämman. Även lekmän torde kunna ha en hel del utbyte av programmet.

Köp

SVENSKA
DIABETESFÖRBUNDETS
NYA BREVMÄRKE

Nu har vi tagit fram ett brevmärke med Diabetesförbundets nya symbol. Vi säljer det i kartor om 25 st. Varje karta kostar 16 kr. Du köper märken genom att sätta in 16 kr/karta på förbundets postgiro 90 09 01-0. Skriv "Brevmärken" på talongen. Skriv också namn och adress tydligt. När vi fått betalningen skickar vi märkena omgående hem till Dig.

Radiohjälpspengarna:

Ögonläkar-stipendier och stora forskarbidrag

En kvarts miljon i stipendier till ögonläkare för vidareutbildning, konferenser för ögonläkare samt en kartläggning av landstingens planer för ögonvård för diabetiker.

Det är tre saker som Svenska Diabetesförbundet satsar stora summor på med anledning av vårens Radiohjälpskampanj För rätten att se, till förmån för Sveriges diabetiker.

Insamlingen blev den största i Radiohjälpsens historia, med undantag av katastrofhjälpsinsamlingarna. Sammanlagt gav insamlingen 3,4 miljoner kronor till Svenska Diabetsförbundet.

Förbundet har nu utarbetat ett program i åtta punkter för hur pengarna skall användas.

Först märks stipendier till ögonläkare för vidareutbildning i diagnostik och behandling av ögonskador till följd av diabetes. Sammanlagt avsättes 250 000 kronor för detta ändamål.

Förbundet kommer också att med jämna mellanrum anordna konferenser för ögonläkare från

hela Sverige. Utvecklingen av nya behandlingsmetoder för diabetiker med ögonkomplikationer har de senaste åren gått utomordentligt fort. Förbundet vill bidra till att dessa nya metoder snabbt får spridning till alla ögonkliniker i Sverige.

Information om diabetes, dess behandling och följsjukdomar, samt hur dessa kan mildras och kanske uppskjutas, ingår också i åttapunktsprogrammet. Bli skall ett videoband som förklarar behandlingen av diabetiska ögonkomplikationer produceras, och en broschyrserie med information om diabetes skall utarbetas.

Av radiohjälpsmedlen satsas också stora summor på forskning. Tex avser förbundet att inrätta ett gästforskarstipendium samt fondera pengar för framtida komplikationsforskning.

Landsomfattande unik undersökning om diabetesdebut

En för diabetesförhållanden helt unik undersökning startar i Sverige i början av 1983. Det är den undersökning som enligt forskningsplanen heter "Incidens av diabetes mellitus i åldrarna 15 – 34,99 år i Sverige, En prospektiv landsomfattande studie".

Studien avser att kartlägga förekomst och frekvens av diabetes i den aktuella åldersgruppen i hela landet. Någon sådan totalundersökning är inte tidigare gjord i Sverige.

Svenska barnläkarföreningens referensgrupp för barndiabetes genomförde 1977 – 1980 en liknande studie vilken kartlade frekvens och förekomst av insjuknande i diabetes bland barn. Den nu aktuella studien kommer att kartlägga samtliga som insjuknar i diabetes mellan 15 – 35 år.

Kartläggningen kommer att ske genom att när diagnosen diabetes fastställs, på sjukhus eller i primärvården, kommer den behandlande läkaren att insända en registreringsblankett med uppgifter om vikt, längd, högsta uppmätta blodglukos mm till en registreringscentral. Sådana registreringscentraler kommer att finnas i Lund, Göteborg, Huddinge, Upp-

sala och Umeå.

Avsikten med undersökningen är att fastställa i vilken omfattning diabetes debuterar i den aktuella åldersgruppen, var i landet den högsta frekvensen av nydebuterad diabetes finns och under vilka årstider det är vanligast att diabetes debuterar. När kartläggningen har pågått en tid kan uppgifterna jämföras med andra register, exempelvis register som kartlägger virusinfektioner för att där söka ett samband mellan olika virussjukdomar och diabetesdebut. Kartläggningen kan även belysa geografiska skillnader vilka kan baseras på ärvda anlag etc.

Så småningom kommer det insamlade materialet att användas

för forskningsändamål, exempelvis vid forskning om de diabetiska kärlsjukdomarna på ögon, njurar och nerver. Det innebär att ett antal år efter debuten kan forskarna ta kontakt med diabetikern och följa upp utvecklingen, har kärlskador börjat uppstå, hur har behandlingen skötts etc.

En uppföljning av studierna förväntas också via fortsatt forskning ge bättre kunskap om sjukdomsorsaken och därmed skapa förutsättningar för nya behandlingsmetoder.

Svenska Diabetesförbundet har sedan förarbetet påbörjats stött projektet. Förbundet har även för avsikt att med ekonomiska insatser fortsätta att stödja projektet då innehålllet i studien är ett mycket viktigt led i kartläggningen av diabetes, och skapar förutsättningar att i framtiden finna andra och bättre behandlingsmetoder.

Projektgruppen som driver projektet startade redan under våren 1982 med förarbeten. Den består av fem forskare som förestår var sin registreringscentral samt representant för Svenska Diabetesförbundet. Följande deltar i gruppen, Dr Bengt Schersten, Lund, Dr Göran Blohmé, Göteborg, Dr Jan Östman Huddinge, Dr Lars Wibell Uppsala samt Dr Folke Lithner, Umeå. Representant för Svenska Diabetesförbundet i gruppen är Berndt Nilsson.

Förbundet kommer för sin del att följa arbetet kontinuerligt. Detta medför att det finns skäl att i senare nummer av Diabetes återkomma med rapporter.

BERNDT NILSSON

Nordanede stängt

Diabetesgården Nordanede kommer att ha stängt under hösten. Anledningen är förbundsstyrelsens beslut att uppdra åt den särskilt tillsatta "Nordanedekommittén" att efter sommarens verksamhet närmare utreda förutsättningarna för verksamhet på Nordanede i framtiden.

Att förbundsstyrelsen gjort detta ställningstagande är den låga beläggning av gäster som gården haft under sommaren, och det stora underskottet på verksamheten.

Stöd

Tel 08/23 66 25

Pg 90 09 01-0

Ingvar Dahlin avtackad i Saxnäs

I Västerbotten är det årligen återkommande diabetislägret i Saxnäs mycket populärt. Till årets läger hade drygt 90 diabetiker ansökt. Bara en tredjedel fick plats.

– Vi måste få fler platser, säger Bo Lundberg, ordförande i Västerbottens länsförening. Den här formen av diabetesvård ska vi slå vakt om.

En vecka i Saxnäs med självkontroll, kost och motion på programmet var välgörande för samt-

liga. Landstinget i Västerbotten svarar för kostnaden och bara en blygsam deltagaravgift drabbar deltagarna.

– Västerbotten har fått ett hälsöhem i Sorsele. Där räknar vi med att få förlägga en liknande vecka nästa år, säger Lundberg.

I samband med årets läger passade Bosse på att tacka Ingvar Dahlin, Skellefteå som sedan länsföreningens start varit sekreterare i styrelsen. Ingvar fanns även med i förarbetet av detta läger. Han har nu lämnat styrelsen och erhöll gåvor för sitt fina arbete.

Diabetessköterskor, dietister och en fotvårdare utgjorde hjärntrusten bakom 1982 års lyckade Saxnäsvecka i Västerbottensfjällen som till färgen var på väg mot höst.

– TACK INGVAR för ett bra jobb. Bo Lundberg, Umeå, (till höger) avtackade Ingvar Dahlin, Skellefteå, mångårig sekreterare i länsföreningen i samband med årets Saxnäsvecka.

Alla diabetiker ...

Forts fr sid 20

vara med i själva undersökningen och granskningen går ganska snabbt hinner han med att "se" många diabetiker i ögonen på kort tid.

Från januari-september i år har man fotograferat cirka 800 patienter. 100 av dessa har gått vidare till kontrastfotografering och 30-40 har visat sådana förändringar att de behandlats med fotokoagulation. Och dessa hade man troligen

inte upptäckt så tidigt utan denna systematiska ögonkontroll.

Men cirka 700 diabetiker har alltså aldrig behövt träffa ögondoktorn och har ändå fått en fullgod ögonkontroll.

Bilderna arkiveras också så att man vid nästa kontroll kan jämföra bilder från olika tidpunkter.

Ögonbottenfotografering är en enkel, skonsam, billig och säker metod för ögonkontroll av diabetiker. Är det manne därför den ännu inte fått större spridning i landet?

LARSERIK JOHANSSON

FOTNOT I: Ovanstående är ett sammandrag av det föredrag oftalmologassistenten Gunilla Olsson, Falun, höll på Diabetesförbundets symposium om flerdosterapi, självkontroll och ökad ögonvård på LO-skolan Hasseluden i september.

FOTNOT II: Det är inte bara i Falun regelbunden ögonbottenfotografering av diabetiker förekommer. I bla Örebro, Uppsala och Lund har man regelbunden ögonbottenkontroll. Men exempel Falun visar att man inte behöver vara på ett storsjukhus för att klara av systematisk ögonbottenkontroll av diabetiker. Det går även på ett landsortssjukhus. Om bara viljan finns.

FOTNOT III: Diabetesvårdslaget på ögonkliniken i Falun består av klinikchefen Folke Jansson, dr Bengt Svensson samt oftalmologassistenterna Gunilla Olsson och Annika Sjörs.

Lydia och Oscar Linders minnesfond

Svenska Diabetesförbundet, som förvaltar "Lydia och Oscar Linders Minnesfond", får härmed meddela, att viss avkastning av fondens medel enligt testamentsvillkoren "skola årligen i god tid före jul utdelas till behövande icke arbetsföra sjuka efter rekommendation av överläkare på sjukhus eller tjänsteläkare".

De som önskar söka anslag ur fonden skall inkomma med ansökan och övriga handlingar senast 1.12.1982. Ansökan skall ställas till Lydia och Oscar Linders Minnesfond, Svenska Diabetesförbundet, Box 266, 101 23 Stockholm.

Många diabetiker...

Forts fr sid 7

Hur ofta skall man då mäta blodsocker?

– Antalet prov måste individualiseras. Fyra gånger per dag kanske när man skall lösa problem kring sin insulinbehandling. Vid rutinmässig hemmakontroll kanske det räcker med ett prov per dag, säger Martin Fahlén.

FÄRRE KÄNNINGAR

Många tror att bättre kontroll ger fler insulinkänningar – för lågt blodsocker. Men det är tvärtom hävdar Martin Fahlén. Insulinkänning hör ofta ihop med höga blodsockervärden.

– Man får färre problem med insulinkänningar vid uppmärksam insulinbehandling, övergång till flerdosterapi och blodsockermätning.

Överläkare Martin Fahléns engagemang och tro på blodsockermätningens positiva inverkan på diabetesbehandlingens resultat går inte att ta miste på. Han är en av entusiasterna för pedagogik och egenvård i dagens svenska diabetesvård.

Drömmen är att få fler entusiaster på alla medicinkliniker, vårdcentraler, långvårdskliniker, ålderdomshem och överhuvudtaget där diabetiker behandlas och bor.

LARSERIK JOHANSSON

Bok om blodsocker- kontroll

Martin Fahlén har tillsammans med Umeå-kollegan Folke Lithner skrivit ner sina tankegångar om värdet av blodsockerkontroll och flerdosterapi i skriften "Insulinbehandling på blodsockrets grund".

Det är en mindre bok på 60 maskinskrivna A4-sidor, som ger värdefull information i ämnet.

Bokens texter testades först på patienterna, som fick "godkänna" dem.

Skriften har nu getts ut gemensamt av de båda läkemedelsföretagen Novo och Boehringer-Mannheim och kan köpas därifrån. Den kostar 30,40 kr.

Beställningsadresserna är: Novo industri AB, Box 69, 20120 MALMÖ eller Boehringer-Mannheim Scandinavia AB, Box 147, 16126 BROMMA.

När pumpen ...

Forts fr sid 15

- Jag reser mycket i mitt arbete och då är det en stor fördel att ha pump. Vid resor kan ju tiderna lätt bli förskjutna och därmed måltiderna. Nu, med pumpen, förskjuter jag bara min tilläggsdos motsvarande. Man får större frihet än tidigare, säger Kerstin.

Är det inte jobbigt att jämt gå omkring med en pump i ett bälte runt kroppen?

- Nej, det vänjer man sig vid, säger Kerstin. Första gången jag tog bort pumpen i squash-hallen tittade mina medspelare något förvånat, men tack vare att ett barn frågade vad det var för något fick vi nyfikenheten avklarad på en gång.

- I somras gick jag med pumpen nedstoppad i bikinibyxorna. Och det gick bra det med, säger Kerstin. Man måste våga visa pumpen.

- Väldigt viktigt när det gäller att använda pump är att också anhöriga får lära sig hur pumpen fungerar och hur den skall skötas. Min sambo kan pumpen lika bra som jag.

- Vad som irriterar mig, säger Kerstin, är att det är så mycket tekniska fel på pumparna idag. Jag arbetar själv med produktutveckling och vet att det finns möjligheter att lösa de här problemen utan stora kostnader.

*

Pumpbärare ...

Forts fr sid 9

- Så gott som dagliga blodsockerprov får nog diabetikerna finna sig i, säger Per-Eric Lins. Om man vill ha bra diabeteskontroll. Man kanske kan hoppa över provtagning ett par dagar. Men går det ett par veckor är jag övertygad om att kontrollen blir sämre.

- Det finns för övrigt undersökningar som visar att värdena blir högre om man inte kontrollerar sig regelbundet.

Å andra sidan blir man motiverad av hemmakontrollen när värdena ligger bra. Då fylls man av välbehag.

Per-Eric Lins anser att man skall ha apparat när man kontrollerar sitt blodsocker.

- De stickor som man läser av med blotta ögat blir svårlästa vid värden mellan 4-7 mmol/l respektive 10-13 mmol/l - och där vill man ha besked, säger Per-Eric Lins.

Därför har alla pump-patienterna vid Danderyd utrustats med en apparat som heter Reflomat, för blodsockermätning.

Sex sockerbitar

Har Du tänkt på
att ett glas (2 dl)
apelsinjuice
innehåller lika
mycket kolhydrater
som sex
sockerbitar?

Så här . . .

Forts fr sid 3

Man räknar med att **mellan en halv och en procent av diabetikerna får yrkandena godkända.**

De diabetiker, som uppgår inte till så många hundra, som lyfter handikappersättning är de som idag får någon kompensation.

1.000 upp till 2.000 av Sveriges 200.000 diabetiker får alltså någon hjälp. Övriga diabetiker får varje

år satsa en dryg månadsinkomst för att kunna klara sin sjukdomsbehandling. Detta vid sidan om andra sjukdomskostnader. Så kan det inte få fortsätta.

Det talas i dag mycket om solidaritet människor emellan. Diabetikernas hela situation är idag så ansträngd att det borde vara en självklarhet att söka lösningar på deras problem. Vi förväntar oss detta!

STIG ANDERSSON

OBS!

LEO-INSULINERNA HAR FÅTT NYA NAMN

Tidigare namn: Insulin Leo Neutral. Nytt namn:

INSULIN VELOSULIN

Tidigare namn: Insulin Retard Leo. Nytt namn:

INSULIN INSULATÄRD

Tidigare namn: Insulin Mixtard Leo. Nytt namn:

INSULIN MIXTÄRD

Tidigare namn: Insulin Initard Leo. Nytt namn:

INSULIN INITÄRD

INJICERA DITT INSULIN-
... SOM DU BRUKAR.
... OCH EFFEKT ÄR
... DRÄNDRÄDE.

...verkarens namn från Nordisk Insulinlaboratori-
...TE, som är produktionsavdelningen inom Nor-

...org

...verige

...Nordisk Gentofte (Danmark)

6000229730

Göteborgs universitetsbibliotek

HYPO-COUNT® II B

• **Unik kalibreringsmetod** — Hypo-Count innehåller en microprocessor som är programmerad för BM Test Glycémie. Detta har möjliggjort att kalibrering med kontrollösning eller speciella testremsor blir överflödigt.

• **Omladdningsbara batterier** — Apparaten kan därför användas var som helst, i hemmet, på arbetet, på resan etc. Batteriernas livslängd är minst 5 år.

Till Hypo-Count® II B skall BM Test Glycémie* användas. Remsan kräver ej avspolning och kan därför användas var som helst.

Hypo-Count® II B kan även hyras

* Testremsan är kostnadsfritt hjälpmedel för diabetiker

Boehringer Mannheim Scand. AB
Box 147, 161 26 BROMMA 1
Tel. 08-98 81 50

83. 02 10.

Jag önskar ytterligare information om Hypo-Count® II B.

Namn:.....
Adress:.....
Postadress:.....